

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Radovana Havelce a soudců JUDr. Jana Vyklického a JUDr. Jaroslava Vlašína v právní věci žalobce: **J. K.**, zast. Mgr. Ing. Janem Procházkou, LL.M., advokátem, se sídlem Karolinská 654/2, Praha 8, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 31. 5. 2016, č. j. 78 Az 11/2015 – 25,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 16. 12. 2015, č. j. OAM-162/LE-BE02-LE05-2015, E. č. L010167 žalovaný žalobci neudělil mezinárodní ochranu z důvodu nesplnění podmínek uvedených v ustanovení § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“). Rozhodnutí žalovaného napadl žalobce žalobou u Krajského soudu v Ústí nad Labem (dále „krajský soud“).

Krajský soud při přezkoumání tohoto rozhodnutí vycházel z následujícího skutkového stavu: žalobce požádal o udělení mezinárodní ochrany dne 26. 10. 2015 z důvodu snahy zůstat v České republice, neboť zde pobývá již 15 let, má zde matku a bratra, zvykl si tu a snadno najde práci, kdežto na Ukrajině nikoho a nic nemá. Ve své žádosti uvedl, že je ukrajinské národnosti, pravoslavného vyznání, a že není, ani nikdy nebyl on sám ani nikdo z jeho rodiny členem politické strany ani jiné organizace. Základní vojenskou službu vykonal v letech 1996 – 1998, je vyučený elektrosvářeč a zámečnický, ale pracoval jako dělník v různých oborech. Z Ukrajiny odjel za prací a za matkou, která již žila v České republice. Svou vlast opustil v roce 1999, kdy odjel přes Slovensko do České republiky na základě platného pasu a víza. Stěžovatel též správnímu orgánu sdělil, že dříve o mezinárodní ochranu nepožádal, protože měl strach z vyhoštění. Uvedl, že proti němu nikdy nebylo a ani v současnosti není vedeno trestní stíhání, a že svého návratu na Ukrajinu se obává, protože tam nikoho a nic nemá. V době podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobce na území České republiky pobýval bez příslušného povolení.

Krajský soud vycházel z toho, že žalobce neuvedl žádnou skutečnost, z níž by bylo možno dovodit, že by v zemi svého původu, tj. na Ukrajině, vyvíjel činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu. Podle názoru krajského soudu je rovněž správný závěr žalovaného, že žalobci nesvědčí ani důvod pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu, tj. obava z pronásledování z důvodu jeho rasy, pohlaví,

náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů, či že by mu takové pronásledování hrozilo v případě jeho návratu do vlasti. Za azylově relevantní důvod ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu nelze považovat ani žalobcovu snahu legalizovat si svůj pobyt v České republice prostřednictvím mezinárodní ochrany. Za správný považoval krajský soud rovněž závěr žalovaného, že žalobce nesplňuje důvody pro udělení azylu dle § 13 zákona o azylu (tj. za účelem sloučení rodiny), neboť ve smyslu tohoto ustanovení taková ochrana nebyla udělena ani žádnému z jeho rodinných příslušníků. Ve vztahu k institutu humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu omezil krajský soud svou přezkumnou činnost, v souladu s relevantní judikaturou, na otázku, zda žalovaný nevybočil z mezí správního uvážení. Zjistil, že žalovaný řádně zjistil a posoudil osobní situaci žalobce i stav v jeho zemi, jak vyplývá z obsahu správního spisu i z odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí. Pokud z toho nedovodil důvody pro přiznání humanitárního azylu, je takové rozhodnutí v jeho pravomoci, zejména když žalobce žádné skutečnosti, z nichž by žalovaný mohl shledat důvody zvláštního zřetele hodné, v průběhu správního řízení ani posléze v řízení před soudem neuvedl.

Krajský soud rovněž konstatoval, že v daném případě žalobce nesplňuje ani podmínky pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a odst. 1 zákona o azylu. Žalobce neuvedl skutečnosti, z nichž by bylo možno dovodit, že mu na základě nich hrozí v případě jeho návratu na Ukrajinu jakákoli vážná újma (takové skutečnosti nevyplývaly ani v rámci správního řízení). Žalovaný se touto problematikou pečlivě zabýval a poté správně uzavřel, s poukazem na dostupné zprávy o Ukrajině, které jsou součástí správního spisu, že ani v tomto kontextu žalobci na Ukrajině nic nehrozí. Žalovaný rovněž důkladně posoudil existenci důvodů k udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 zákona o azylu (vážné nebezpečí z důvodu mezinárodního či vnitřního konfliktu). Krajský soud se ztotožnil s názorem, že s ohledem na shromážděné informace o poměrech panujících na Ukrajině, zde neprobíhá žádný ozbrojený konflikt mající charakter totálního konfliktu, jehož důsledky by bylo možno pokládat ve vztahu k žalobci za vážnou újmu ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu. Z informací o žalobcově zemi původu nevyplývá, že by ukrajinskému státnímu příslušníkovi v případě podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany v cizí zemi hrozilo po návratu ze zahraničí mučení, ponižující zacházení či trest. Plnění občanské povinnosti nástupem do ukrajinské armády v případě povolání, jakož i případný trest za nesplnění této povinnosti, krajský soud označil za legitimní a souladné s Ženevskou konvencí, Mezinárodním paktem o občanských a politických právech či Úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod.

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadl rozsudek krajského soudu kasační stížností a navrhl rozsudek zrušit a věc vrátit krajskému soudu k dalšímu řízení. V kasační stížnosti doslovně zopakoval svou žalobní argumentaci, přičemž polemizoval pouze se závěrem soudu, že jeho soukromý a rodinný život na území České republiky se, ve vztahu k jeho matce a bratrovi, rozvinul až v době jeho nelegálního pobytu na území. Tvrdí, že tyto vztahy měl vytvořeny již dávno před svým pobytem v České republice. Dále stěžovatel namítl nepřezkoumatelnost rozsudku krajského soudu, neboť ten podle jeho názoru pominul žalobní argumentaci o neaktuálnosti zpráv o zemi původu, týkajících se svobody vyznání, pravidel vojenské služby, bezpečnostní situace a aktivity extremistických složek na západě země.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že se ztotožňuje se závěry krajského soudu a že on sám se nedopustil žádné nezákonnosti a trvá na správnosti svého rozhodnutí. Připomenul, že stěžovatel vědomě dlouhodobě porušoval právní řád České republiky pobytem bez platného oprávnění. Rovněž nelze dovodit, že by Česká republika byla jedinou zemí, kde by mohl stěžovatel naplňovat svůj rodinný život. Snahu o legalizaci pobytu nelze považovat za důvod pro udělení mezinárodní ochrany. Žádost o mezinárodní ochranu byla stěžovatelem podána účelově. Navrhl proto kasační stížnost zamítnout.

pokračování

Dříve, než mohl Nejvyšší správní soud přezkoumat napadený rozsudek věcně, musel posoudit otázku přijatelnosti kasační stížnosti. Podle § 104a odst. 1 soudního řádu správního (dále „s. ř. s.“) platí, že pokud kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy žalobce, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost. Podle rozsudku tohoto soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 29, přesahem vlastních zájmů stěžovatele je jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je – kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce – pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. Přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešení právní otázky nad rámec konkrétního případu. Zásadním úkolem Nejvyššího správního soudu v řízení o kasačních stížnostech ve věcech azylu je tedy, kromě ochrany individuálních veřejných subjektivních práv, také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů.

Je vhodné předeslat, že kasační stížnost je téměř zcela tvořena argumentací, kterou žalobce předestřel již ve správní žalobě, a na níž krajský soud detailním způsobem reagoval. Kasační stížnost je mimořádný opravný prostředek proti pravomocným rozhodnutím krajských soudů, přičemž úkolem žalobce je v souladu s dispoziční zásadou specifikovat a vymezit jednotlivá skutková a právní tvrzení, z nichž je dovozována nezákonnost napadeného soudního rozhodnutí [k problematice žalobních (kasačních) bodů lze odkázat například na podrobný rozsudek rozšířeného senátu zdejšího soudu ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005 – 58, (publ. pod č. 835/2006 Sb. NSS, přístupný společně s dalšími rozhodnutími zdejšího soudu na www.nssoud.cz)]. Samozřejmě žalobci nic nebrání zopakovat žalobní argumentaci v případech, kdy jí krajský soud dostatečně nevypořádal, popřípadě není-li s jejím skutkovým či právním posouzením spokojen, vždy by však mělo být z obsahu kasační stížnosti zřejmé, které závěry krajského soudu pokládá za nedostatečné, respektive nesprávné. Neobsahuje-li kasační stížnost takovou argumentaci, může se Nejvyšší správní soud zabývat posouzením zákonnosti rozsudku krajského soudu jen v rovině obecné. V opačném případě by totiž popřel dispoziční zásadu a za žalobce by v podstatě domýšlel, v čem je napadené soudní rozhodnutí nesprávné. Uvedený názor je podpořen i dřívější judikaturou Nejvyššího správního soudu, podle níž platí, že „[s]těžovatel je povinen jím spatřované důvody nezákonnosti napadeného rozhodnutí krajského soudu v kasační stížnosti explicitně uvést a vymezit tak rozsah přezkumu napadeného rozhodnutí Nejvyšším správním soudem (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2007, č. j. 8 Afs 55/2005 - 74, www.nssoud.cz). Uvedení konkrétních stížných námitek přitom nelze nabrát z opakováním námitek uplatněných v odvolání nebo v žalobě, neboť odvolací a žalobní námítky směřovaly proti jiným rozhodnutím, než je rozhodnutí přezkoumávané Nejvyšším správním soudem“ (viz rozsudek ze dne 26. 10. 2007, č. j. 8 Afs 106/2006 - 58).

Kasační argumentací směřující proti rozsudku krajského soudu je tedy v uvedeném smyslu pouze námitka nepřezkoumatelnosti rozsudku a námitka rozporující hodnocení žalobcova soukromého a rodinného života soudem. Z rozsudku krajského soudu vyplývá, že případný výkon branné povinnosti nepředstavuje azylově relevantní důvod a rovněž bezpečnostní situace na Ukrajině nedosahuje úrovně nestability relevantní z hlediska doplňkové ochrany. Uvedené závěry jsou v souladu s judikaturou zdejšího soudu (viz rozsudek ze dne 13. 3. 2009, č. j. 5 Azs 28/2008 – 68, či usnesení ze dne 13. 9. 2016, č. j. 7 Azs 105/2016 – 36). S ohledem na tento fakt by tedy ani případné aktuálnější či přesnější informace o těchto aspektech situace v zemi původu neměly význam pro rozhodnutí o žalobcově žádosti. Zcela nepřipadná je námitka neaktuálních informací ke svobodě vyznání na Ukrajině, neboť žalobce žádné pronásledování z náboženských důvodů ve svém azylovém příběhu netvrdil. Všechny závěry a podklady jsou v rozsudku krajského soudu uvedeny srozumitelně a logicky, takže rozsudek vadou nepřezkoumatelnosti rozhodně netrpí.

Ani obecný nesouhlas žalobce s posouzením významu jeho soukromého a rodinného života v České republice, vyjádřený bez bližší argumentace, přijatelnost kasační stížnosti nezakládá. Na tomto místě je třeba zdůraznit, že krajský soud neuvedl, že se soukromý život stěžovatele vytvořil až za jeho nelegálního pobytu na území; uvedl pouze, že jej stěžovatel v tomto období *vedl a rozvíjel*. Již skutkový základ námitky se tedy míjí s argumentací krajského soudu. Jde rovněž o otázku opakovaně řešenou judikaturou Nejvyššího správního soudu, podle níž ustanovení čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod neukládá státu povinnost respektovat volbu dotčených osob ohledně země jejich společného pobytu, respektive napomáhat rozvíjení vztahu mezi nimi (srovnej například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 2. 2012, č. j. 2 Azs 38/2011 – 47). Zároveň dle judikatury není bez významu ani to, zda že rodinný život cizinec na území České republiky rozvíjel právě s vědomím svého nelegálního pobytu (viz například rozsudek zdejšího soudu ze dne 6. 8. 2010, č. j. 2 Azs 24/2010 – 90).

Veškerá žalobcova argumentace byla tedy řádně vypořádána, nic nenasvědčuje tomu, že by v posuzovaném případě existovaly jakékoli důvody, přesahující vlastní zájmy žalobce a napadený rozsudek netrpí žádnými vadami zásadního charakteru, které by měly obecný dopad a odůvodňovaly tak přijatelnost kasační stížnosti. Za této situace kasační stížnost podle § 104a odst. 1 s. ř. s. pro nepřijatelnost odmítl.

Kasační stížnost byla odmítnuta, Nejvyšší správní soud proto o nákladech řízení rozhodl podle § 60 odst. 3 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. tak, že na jejich náhradu nemá žádný z účastníků právo.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** přípustné opravné prostředky.

V Brně dne 11. ledna 2017

Mgr. Radovan Havelec
předseda senátu